

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Ola Pettersson/bie

DATUM
2010-03-01

DIARIENUMMER
20100093

ERT DATUM
2010-02-16

ER REFERENS
Fi20107942

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över promemorian ”Kreditvärderingsinstitut”

Bakgrund

Den 7 december 2009 trädde Europaparlamentets och rådets förordning om kreditvärderingsinstitut i kraft. En EU-förordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat, vilket innebär att de viktiga bestämmelserna i förordningen inte får någon motsvarighet i svensk lag. Förordningen förutsätter dock att vissa nationella regler införs, exempelvis att en behörig myndighet utses.

Ett kreditvärderingsinstitut utfärdar kreditbetyg, som är en bedömning av kreditvärdigheten hos en juridisk person eller ett finansiellt instrument. Kreditbetygen används som underlag för investerings- och finansieringsbeslut. Kreditvärderingsinstitutens agerande har troligen bidragit till att förvärra den globala finanskrisen. Enligt förordningen har kreditvärderingsinstituten bland annat misslyckats med att tillräckligt tidigt låta de förvärrade förhållandena på marknaden återspeglas i kreditbetygen.

Förordningen innehåller bestämmelser som ska bidra till hög kvalitet på de kreditbetyg som utfärdas inom unionen och som används i rättsligt reglerade sammanhang, så som när banker använder sig av kreditbetyg för att beräkna kapitalkrav. Den innehåller också bestämmelser som syftar till att minska intressekonflikter. Bland annat så bör kreditvärderingsinstitut inte få utföra konsult- eller rådgivningstjänster, så som utformning av så kallade strukturerade produkter. I förordningen ges EU-kommissionen i uppdrag att utvärdera och ge förslag på möjliga alternativ till dagens modell, där den som ger ut ett värdepapper betalar för att bli kreditvärderad. Ett alternativ skulle kunna vara att inrätta ett offentligt kreditvärderingsinstitut.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Sammanfattning av förslagen i promemorian

Syftet med förslagen i promemorian är att anpassa svensk lagstiftning till EU-förordningen. Förslagen innebär att en ny lag om kreditvärderingsinstitut införs och att det införs en mindre ändring i lagen om handel med finansiella instrument. Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2010. Finansinspektionen föreslås bli behörig myndighet. Vid sidan av de tillsynsåtgärder som bemyndigas genom förordningen så ska Finansinspektionen vid mindre allvarliga överträdelser ha möjlighet att utfärda anmärkning, föreläggande, varning och straffavgift. En straffavgift ska uppgå till lägst fem tusen kronor och högst femtio miljoner kronor.

LOs ståndpunkter

LO har inga invändningar mot de förslag som görs i själva promemorian. Det är exempelvis lämpligt att utse Finansinspektionen till behörig myndighet när det gäller tillsynen av kreditvärderingsinstitut. Däremot finns anledning att i detta sammanhang värdera några av de ställningstaganden som har gjorts i förordningen och som därigenom nu är tillämpliga i Sverige.

Förordningen innehåller en lång förteckning över vilka processer, metoder och regler ett kreditvärderingsinstitut bör hålla sig till för att få verka i unionen. Tyvärr är det sannolikt att denna typ av reglering inte kommer att visa sig tillräcklig, eftersom den inte förmår komma till rätta med det grundläggande problemet i denna bransch. Kreditvärderingsinstitutens traditionella affärsmodell, som bygger på intäkter från utfärdaren av skuldinstrument, ger upphov till olösliga intressekonflikter och måste i grunden ifrågasättas. Den leder till drivkrafter som i det långa loppet svårligen kan kompenseras genom en hårdare detaljreglering. Privat ägd kreditvärderingsverksamhet saknar trovärdighet med denna typ av intäktmodell och bör inte ges någon laglig ställning. Den översyn av lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar som nu pågår inom EU bör exempelvis resultera i att kreditvärderingsinstituten inte har någon rättsligt reglerad funktion när det gäller att bedöma riskvikter eller kapitalkrav i banker eller andra kreditinstitut. Förhoppningen måste vara att förordningen fungerar som en övergångslösning i väntan på att uppdraget till EU-kommissionen resulterar i mer långtgående lagstiftningsförslag.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Ola Pettersson